

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 61.

V Ljubljani, v četrtek 13. marca 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. marca.

Budgetna razprava.

(Četrty dan.)

Predsednik državnega zbora dr. Smolka obrača, govorniki pa obrnejo! Po vsej sili je hotel včeraj skleniti splošno obravnavo o državnem proračunu, na vse zadnje pa je sprevidel, da to ne gré, in da bo še le danes mogoče.

Govoril je včeraj za Tonnerjem samo še Rus, Gregor pa ni več prišel na vrsto. Tri ura je bila že odbila, ko je Rus še govoril najmanjše dve uri. Ker je bilo za zvečer več odsekovih sej napovedanih, ktere bi bilo treba zopet preklicati, ako bi bila glavna seja trpela do kakih šestih, sklenil je g. predsednik raje sejo in dr. Gregora odložil za danes. Neki liberalni Dunajski list danes pripoveduje, da bi bila imela včeraj govoriti že glavna govornika, ker desnica ni marala Herbstu pustiti toliko časa, da bi se bil čez noč pripravil za odgovor, na govor ministra Dunajskega. Pa dr. Rus je šel k predsedniku in mu naznanil, da mu je dal Rieger v nedeljo častno besedo, da bosta Rus in Gregor še govorila. Toda Rieger ne bi bil držal dane besede, meni omenjeni list, in splošna obravnavo bi bila za Tonnerjem sklenjena, ako ne bi bilo na desnici manjkalo toliko poslancev, da bi bil predlog o sklepu obravnave ostal v manjšini. Strežniki so se razšli po raznih gostilnicah in kavarinah iskat poslancev, ki so se bili tje potaknili, pa zastonj, večina ostala je v manjšini, ker so bili levičarji vsi v zboru in dr. Rus dobil je besedo. Kdor se sam vdeležuje zborovanja in vé, kaj se godi v zbornici, moral se je smejati tem čenčam Dunajskega lista.

Res se je mislila splošna obravnavo skleniti za Tonnerjem, toda le, ako bi bil Tonner besedo prepustil Gregorju. Ko je bilo pa dotično prigovarjanje zastonj, je bilo takoj sklenjeno, da naj Rus in Gregor še govorita. Predsednik dr. Smolka je to naznanil vsakteremu poslancev, ki ga je o tem vpra-

šal, in še le potem so se poslanci z desnice in leve razšli k obedu, pa se čez nekoliko časa zopet vrnili v zbornico, misleč, da se bo že včeraj glasovalo o sklepu splošnje obravnave. Služabnikov pa nihče ni pošiljal v gostilne in kavarne, da bi sklicali poslance, ampak reč si je le kdo izmislil, da bi se nemški dr. Rus pokazal v tem lepšem svitu.

Iz včerajšnjih govorov omenjam, da je dr. Dunajevski mirno in stvarno zagovarjal državni proračun, da si je bila to zanj jako nevhvaležna reč, ker so levičarji že prej naznanili, da bodo glasovali zoper državni proračun. Levičarski govorniki, pravi minister, se silno čudijo velikemu primanjkljaju; to se mu zdi tem čudnejši, ker bi si bil vsak poslanec, ki se je zadnje dve leti pazljivo vdeleževal obravnave, do vinarja mogel izračunati, koliko se bo potrebovalo za razne železnice in druge podpore. Poslanec Plenerju odgovarja minister, da je računil, kakor se mu je prilično zdelo. On hoče toraj reč popraviti po pravih zneskih. Leta 1881 bilo je 8,400.000 goldinarjev primanjkljaja, l. 1882 ga ni bilo nič, ampak je nekaj še ostalo, in l. 1883 bilo je pravega primanjkljaja, kolikor je mogel do zdaj proračunati, tri in pol milijona gold.

Govorniki očitajo, da se davki brez usmiljenja iztirjujejo. To ni res, ampak on je zaukazal davkarjem, kolikor mogoče prizanesljivim biti in ob enem polajšati eksekucijsko iztirjevanje. Gledé cenitve pri odmerjevanji davka omenjal je minister, da so v nekih jako obiskanih toplicah dohodke neke prodajalnice cenili na 40 gold., da si v resnici donša 800 do 1060 gold., in ceno ene sobe po 30 kr. na dan. V takih slučajih mora gosposka res poravnati. Na očitanje o zatiranji Nemcev rekel je Dunajevski: Ako bi bila res kedaj v Avstriji tako zanikerna vlada, ki bi hotela zatirati Nemce, se bode tej volji nasproti postavila druga močnejša volja, na katero se smete popolnoma zanesti.

Tonner je posebno obširno govoril o narodnem vprašanji, pojasnovaje pretiranje liberalcev posebno oporekal od liberalne stranke zahtevani delitvi dežele česke, ki bi bila začetek razpada za Avstrijo.

Rus je jako dolgo govoril, pa večidel samo od

delitve dežele česke, od mogočnosti naroda nemškega, ki se nikdar ne bo dal zatreti in tudi nikdar ne bode zgubil svojega zaupanja.

Danes je prvi govoril Gregor, pa ne tako izvrstno, kakor prvokrat; govoril je preobširno, se premalo oziral na budget in preveč na narodne prepire. Vendar so ga poslanci obeh strank jako pazljivo poslušali do konca njegovega govora, ki ga je sklenil okoli ene.

Za njim je bila splošna obravnavo sklenjena, in bila sta za glavna govornika izvoljena dr. Herbst zoper, in dr. Matuš za proračun. Ko to sklepam govori Herbst; za njim pride na vrsto dr. Matuš in potem bode pred glasovanjem govoril še poročevalec Clam. Glasovanje bo danes, pa ni dvoma, da se bode za budget pokazala velika večina, ker bodo zanj glasovali tudi vsi udje Coroninijevega kluba.

Ozir po svetu.

Vihar, ki se že povsod dalj časa vzdiguje zoper katoliško cerkev, ni slučajen. Ta boj prikazuje se že stoletja in razodeva se kot posledica zgodovinskega razvoja. Dan danes ne gre le za posamezna silovito krivična dejanja, marveč za načela, ki so bila merodajna za splošno, javno in zasobno duševno življenje. Za gospodarstvo sveta se poganjata krščansko - verni, to je katoliški nazor sveta, pa tvari-narsko - neverni.

Tako strogo ločenje spodbuja slehernega človeka v resno premišljevanje. Kako je mogoče, da so si ljudje v svojih mislih in nazorih toliko navskriž?

Ali ni stvarnik pravih nazorov o veri in pravi vsakemu v srce vsadil? Ali ni Bog svoje volje razločno ljudem naznanil in poti, po kateri imajo hoditi, jasno odkazal. Na sinajski gori je Bog natorno postavil ljudem slovesno zatrdil, in ko je Sin Božji prišel na svet v človeški podobi, so nebeški duhovi njegovo voljo razločno oznanjevali. Tisto slavno noč rojstva Sinu Božjega so peli angelji: Čast bodi Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje. Te kratke besede, ako bi se jih ljudje popri-

LISTEK.

Dijaška pisma

iz „St. Johns College“ v Minesoti v Ameriki.

Prvo pismo.

Predragi mi prijatelj!

Prejel sem Tvoje pismo dne 7. prosenca t. l. Bil sem ga prav zelo vesel, ker je tu veliko veselje za nas Slovence, ako kdo dobi slovensko pismo; kajti smo med čudnim ljudstvom, ki nas imenuje „Onoderjane“. Najprvo naj povem nekoliko o šolah tu v Ameriki. Šole so tu lahke: Kdor ima le en sam talent, zdela prav lahko vsako leto jedno. To je igrača, kar je tukaj. Ko je nas sedem Kranjcev delalo poskušnjo, so se nam kar čudili in kar pogledovali so se. Tukaj se lahko v enem letu izdelate dve šoli. Slovenci se sedaj učimo najbolj angleščine zato je prišlo sedaj od milostnega gosp. škofa povelje, da ne smemo celi mesec nič slovenskega govoriti, da se bomo poprej angleščine privadili, ker nas,

prihodnjih duhovnikov, zelo potrebujejo. Silno so bili premil. gosp. škof veseli, ko smo prišli semkaj, vzeli bi jih, ako bi jih tudi trideset prišlo. Tudi se je po vsej okolici govorilo, da pridejo kranjski dijaki.

Sedaj pa kaj o samostanu. Ustanemo ob petih zjutraj in gremo spat ob pol desetih. Ob pol šestih zjutraj je sv. maša, ob šestih čvrst zajutrak: kava, sirovo maslo in kruha, kolikor kdo hoče. Ob enajstih je kosilo: petkrat na teden pečenka, meso vsaki dan opoldne in zvečer. V samostanu je sto krav in petdeset konj. Meso je tu boljši kup, kakor kjerkoli: prešičevo je po deset soldov, goveje po osem kilo. Pridelajo v samostanu do šest sto mernikov pšenice. Tukaj je noč, ko je pri Vas dan, in dan, ko je pri Vas noč. Sedaj še le vem, predragi, kako je pri nas doma na Kranjskem (v Ž.) slabo. Zmiraj Boga hvalim, da me je njegova usmiljena roka namenila v Ameriko.

Mislil, dragi, da Ti bodem vstregel, ako Ti malo povem o divjakih, ki niso daleč od nas, kar sem čul od jednega gospoda tukaj. Podvrženi so zelo pijančevanju. Živi po petdeset družin skupaj, živé jih ribe poletu, divjačina pozimi. Ako jih huda

lakota stiska, pomagajo si tako-le: poglavar vzame 50 slamice v roko: kdor najkrajšo potegne, tistega zakoljejo in spekó. Kdor duhan puši, mu dadó pipo in duhan v rakev in vsakih osem dan mu nesó duhana na grob. Neka žena, koji je otrok umrl, je hodila skozi osem dni na grob jokati. Neki gospod jo praša po vzroku. Ona pa pravi: „Oh, ljubi otrok je tako rad jedel, vem da že hudo lakoto trpi, ker danes je že osem dni, kar še ni ničesar jedel“.

Sedaj mi bode pa papirja zmanjkovalo, zatoraj za danes končam s prošnjo, da mi gotovo pogostoma pišeš. Z velikim veseljem Ti bodem vselej brzo odgovoril, meni ne bode nikoli tvarine zmanjkalo. Srčno Te pozdravlja

Tvoj součenec in prijatelj

L.

Drugo pismo.

Minesota 24. nov. 1883.

Predragi mi stariši!

Silno težko pričakujem odgovora na moje prvo pismo iz daljne Amerike, pa vendar Vam pišem že

jeli, bi prenovile obličje zemlje. Ljudje so zanemarili ta nebeški program in od tod toliko bede in reve na svetu. Naj bi vsak najprej iskal slave Božje, naj bi se na svetu skrbelo, da bi ljudje prišli do pravega miru, do miru z Bogom, s sabo in z bližnjim; naj se podpirajo tisti, ki so svete volje in po takem miru hrepene, nasprotniki dobremu naj se pa nikar ne podpirajo in varujejo, marveč kroté in brzdaajo, in svet bode strmél, kako se bode vse spremenilo.

Ljudem ne manjka nikakor poduka in voditeljev, kateri jim kažejo pravo pot. V življenji se zmirom potrjuje izrek Božjega zveličarja v znani priliki od ubogega Lazarja in bogatina. — Bogatin ves vtopljen v svetne nasladnosti je bil pahnjen v vočni ogenj, obsojen v večno trpljenje, in ko je prosil, naj se njegovim bratom pové, kaj on trpi, da tudi njih ne zadene to strašno trpljenje, ni bil uslišan. Imajo Mozesa in preroke, ako teh ne poslušajo, ne bodo verjeli, ako tudi kdo od mrtvih vstane.

Isto tako je z moderno človeško družbo. Popolnoma je vtopljena v časno, vidi in sliši le vsakdanje. Kar je više od tega, stanovitno se prezira. Ne posluša se ne glas pameti niti vesti, ne marajo ne za Mozesa in preroke, a tudi ne za Kristusa in njegovo cerkev. Desetero Božjih zapoved se je zastaralo, olitani svet jih prezira. Sad tacega ravnanja ne zaostane, in tako se ponavljajo poglavitne poteze prilike o bogatinu in Lazarju že na tem svetu. Med tem, ko nekaj ljudi zdihuje v revščini in bedah, drugi brezskrbno živijo dobrote zemskega življenja, kakor bratje neusmiljenega bogatina, dokler tudi njim ne bije ura povračila. Mar je prišlo tako brezupno stanje kar na enkrat? Nikakor ne, pamet in skušnja nam to povesta drugače, zgodovinski razvoj modernega izobraževanje je tukaj ves drugačen. Skušali bomo razjasniti začetek in pozneje razvoj temu na zapadu.

Previdnost Božja je ob začetku srednjega veka posebno dobrotljivo skrbela za ljudstva zahodna. Po preseljevanji narodov, prišli so poganski narodi kakor divjaki v četrtem in petem stoletju v prekrasne dežele rimskega cesarstva. Rimci so si podvrgli ves znani svet, a tudi se poprijeli grške omike in izobraženosti.

Namesto zahvaliti se dobrotljivemu Bogu, vdalo se je rimsko ljudstvo vsem razuzdanostim in je stoletja preganjalo krščansko vero z okrutno silo. Kazen za to ni izostala. Od začetka tretjega stoletja po Kristusu, drli so od vseh strani divjaki v rimsko državo.

Vojaška sposobnost starega Rima, njegova umetna državna osnova je že zavirala nekaj časa razpad države, posamezni cesarji, ki so za Konstantinom velikim sprejeli krščanstvo, so vzdrževali še državo. A vse to je trajalo le toliko časa, dokler se novi priselci niso zbrali in niso bili sposobni nastopiti bogate dedščine, katero jim je naklonila Božja previdnost. Pridobili si niso le najlepših in najrodovitnejših krajev na svetu, marveč tudi tisočletno omiko.

Vse to pa prekosi dar svete vere, katero so prejeli v novi domovini. Katoliška cerkev se je ohranila v valovih občnega preseljevanja in premagala sovraštvo Arijanov, nemška in slovanska, poprej poganska ljudstva, so se učila spoznavati pravega Boga in njegovega včlovečenega Sina Božjega. Izšlo jim je novo solnce življenja; zginila je temota po-

ganstva in motni oblaki krivovere izpred uma in srca priselcev.

Občutljiva srca nepopačanih sinov narave so pognale kali najlepših kreposti. Na cerkvenem polju je začelo veselo rasti in poganjati kakor spomladi, ko solnce razpošilja svoje žarke, na poljih in travnikih. Previdnost Božja je vzbudila več sto let celo vrsto svetih mož duhovskega in svetnega stanu, ki so odkrili in razkrili ljudem bogate zaklade krščanstva in svetne omike, imenujemo tukaj sv. Bonifacija in Karola velikega, sv. Cirila in Metoda, sv. Štefana ogerskega kralja. Tem so še pristopili katoliški redovi in verske bratovščine, ki so postale gojišča nravi, vedi in učenosti. Tako je bilo ob začetku srednjega veka in pozneje v ti dobi vse tako osnovano, da se posamezni in ljudstva kviško dvigajo in se je osobna in politična svoboda čim dalje, tem širje razvijala.

Tak je bil srednji vek. Od skrajnega severja Škandinavije do afriških bregov, od sprednje Azije do atlantiškega oceana se je vzdigovalo vzvišeno poslopje katoliške narodne zadrage. Papež in cesar sta bila ogelna kamna temu poslopju. Složno so se združili narodi ob isto učilnico, ob isti altar. Vendar le kdor je svete volje, vživa blagre dobrote zapadne omike.

Svetne postave niso zavirale cerkvenih pokoril, tudi nepokorni kralji in knezi so se pokorili cerkvenim postavam, kajti vrata niso bila le odprta vstopišim, marveč so se zapirala tudi neubogljivim. To kar so tedaj angelji oznanovali pri rojstvu Kristovem, zgodilo se je, kolikor je to pri slabih ljudeh mogoče. Slava Božja, mir in sveta volja, to je zahteval srednji vek. Ni bilo vse popolno, in bilo je dosti nerodnosti pri posameznih, vendar je bil vsem jasen smoter, katerega nam je Bog postavil na tem svetu, in poznali so sredstva, po katerih so hoteli priti do svojega cilja.

Tako daleč se niso zmotili, da bi bili ves red na glavo postavili. Razvoj modernih omikanih narodov nam toraj ponuja mnogo resnega v premišljevanje. Kaj so bili poprej ti nehvaležni narodi in kaj so postali pod vodstvom katoliške cerkve? Sila podučljiv je tudi daljni razvoj zapadnih krščanskih narodov.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. marca.

Notranje dežele.

Na Dunaji se pripravljajo na volitve v mestni zastop. V takem slučaju je na Dunaji običajno, da se napovedó volilni shodi, kjer potem kandidat, ki želi v mestni odbor priti, svoj program pred zbranim občinstvom razvija. Da tu dostikrat do trpkih besed in celo do vroče bitve v govorih pride, mislimo, da nam pač ni treba posebej omenjati. Tak shod imeli so ondi v III. okraji Landstrasse. Mestni odbornik dr. Lueger razvijal je ondi svoj program in pri tej priložnosti neusmiljeno po svojih brateh udrihal, ki na združeni levi sedé, in to zato, ker se je leviča večkrat v zadeve mestnega zbora vtikala. To ti ljudje nalašč delajo, pravi Lueger, da politiko v mestno zbornico zanašajo, ker z njo odvrčajo pozornost od gospodarstvene in denarne bēde. On in mnogo drugih Nemcev se nikakor ne strinjajo s postopanjem zdru-

žene levice, kajti to so boljši Nemci, kakor pa tisti, ki „le samo Nemci“ hočejo biti. On je sovražnik vsakemu ščuvanju med narodnostmi. Centralist je bil, kar tudi ostati hoče; poleg tega je pa tudi še državni socialist, kajti le državni socialist kmeta, meščana in malega obrtnika pred poginom obvarovati zamore. Dr. Grūbel mu je oporekal, kar pa zbranim volilcem ni bilo ugodno; vsaj čuli so se silni ugovori na desni in levi. Lueger se je na to opravičevajoč svoje mišljenje še enkrat oglašil, ter razne narodnosti k medsebojni spravi pozival, s pomočjo ktere se bode potem vsaki socialni nevarnosti lahko v okom prišlo. Kajti dokler so dinamitaste bombe na dnevnem redu, je vsak prepir brez pomena. Stari Dunajčani so Čehe na Dunaj prihajajoče ponemčevali, današnji pa le ščuvanje ljubijo, in ti so največ vzrok, da se je na Dunaji ustanovila česka šola. Na to se je proti dr. Luegerji tudi še dr. Mandl oglašil, ki je po stari navadi silno ropotal, pa ni dosti opravil, kajti to je prišlo do odločitve, da se je velika večina za volitev dr. Luegerja izrekla.

„Gazeta Narodova“ prinaša iz poslaniških krogov vest, da je vlada **Poljakom** vsa zahtevanja in želje tikajoče se razosredjenja državnih železnic v Galiciji odbila. Zarad tega vlada v poljskem klubu razburjenost, ki se bo ob priliki posamičnih točk budgetne debate javiti jela. Predlagati mislijo namreč pri posamičnih točkah budgetne debate vladi neljube resolucije. Sploh so pa v poljskih krogih jako resni časi nastopili in to tem več, ker so tudi v zadevah galiske zemljiščne odveze razlike nastale.

Komisija, ki bo **ribarsko vprašanje na Adriji** v Gorici rešila, še vedno ni sestavljena. Italija čaka, da Avstrija svoje može imenuje in odpošlje, na kar bo pa ona s svojimi na svitlo prišla. Sicer se pa ribarsko vprašanje med Avstrijo in Laško vleče, kakor tista morska kača, ktera se vsakih deset let po časnikih prikaže, ki menda tudi nima konca ne kraja.

V **Levovu** bi se bila sodnija kmalo juridičnega umora vdeležila. Zatožen je stal pred porotniki grajščak Ludovik Zychlinski, ki se je poslednje vstaje v Varšovi kot vodja Ruso-Poljakov vdeležil. Dolžili so ga hudodelstva razžaljenja veličanstva, goljufije in požiga svojega lastnega posestva. Sodniji javila ga je lastna žena njegova in že je ubožec peti mesec v preiskavi predsedel. Pokazala se je pa zlobnost in krivo pričanje njegove žene in treh po nji podkupljenih prič, ki so tudi lažljivo o grajščaku pred sodnijo govorili. Vse tri priče so še takoj med glavno obravnavo pod ključ spravili, ker se jim je dokazalo krivo pričanje pred sodnijo. Zychlinskijevo ženo bodo tudi zaprli, ker je vrh krivega obdolženja tudi še na sumu, da je hotela svojemu možu zavdati, ter se ga po tem potu iznebiti. Porotniki so gledé Zychlinskega vsa vprašanja soglasno zanikali in zatoženec je šel prost domu.

Iz **Budapešta** došla poročila naznanjajo vest, da je skoraj izvestno, da bode državni zbor tudi po veliki noči še zboroval, kajti razun obrtnijske postave čaka nanj tudi še več manjših postavnih načrtov. Vrh tega jim pa preosnova gosposke zbornice ne dá pokoja in jo mislijo še v tem zasedanji na dnevni red spraviti. Vlada sicer še vedno cinca ne vedoč ali bi pritrdila ali odbila nameravano preosnovo, pri vsem tem pa pridno posamičnim članom gosposke zbornice obisti in srce preiskuje, ker bi se rada že naprej presvedočila, kakošen bi bil vspeh.

Vnanje države.

Ob priliki obletnice proglašenja **srbske kraljevine** nagovoril je kralj Milan okoli sebe zbran državni odbor s prepričevalnimi besedami, v katerih je veliko potrebo živo povdarjal, da Srbija pred vsem drugim potrebuje napredka, da je toraj naprednjaška politika edina, ktera se kraljevini in narodu prilaga in oba se je morata trdno okleniti, ako se hočeta okrepčati. Dalje je kralj izdal kabinetsko pismo, v katerem zaukazuje preosnovo generalnega

drugo, ko od Vas še nisem prejel nobenega pisma. To Vas prosim, odpišite mi vselej koj, ker pomislite, da moram čakati celih šest tednov, predno kaj zvem, in ko Vam drugo pismo pišem, ste morebiti Vi še le prvega prejeli. To veste, da človek silno rad kaj zvé, ko je tako strašno daleč od svojih predragih. Naj Vam še malo popišem, kako je kaj tu v samostanu. To sem Vam že v prvem pismu pisal, da mi je prav dobro, da mi tako še ni bilo, pa tudi bolje ne more biti. Tu smo z vsem preskrbljeni za dušo in telo. To ste pač prav imeli, da ste me radi semkaj pustili. Stokrat ljubega Boga hvalim, da sem šel, nikoli mi še ni bilo žal!

Vstanemo zjutraj ob petih, ob pol šestih je sv. maša in ob šestih prav dober zajutrik. Potem imamo do sedmih prosti čas, smemo drug z družim govoriti, kar kdo hoče, drugače ne. Od sedmih do osmih imamo šolo, učimo se angleščine, od osmih do devetih latinščine; od devetih do desetih smo v sobah pri knjigah in od desetih do enajstih se učimo matematike. Ob enajstih je prav dobro, jako okusno kosilo, in od pol dvanajstih do jedne je zopet prosto in smemo govoriti. Od jedne do dveh se vsi

skup učimo, od dveh do treh je zopet angleščina. Ob treh je malica, vsak dobi kos belega kruha, pa ne iz zadnje moke, nego iz najlepše pšenice. Od treh do štirih je prosto. Od štirih do šestih se vsi skup učimo, tudi sta dva gosp. profesorja zmirom pri nas. Ob šestih je zopet dobra večerja, potem je molitev in potem imamo zopet pol ure prosto in od pol osmih do pol devetih se zopet učimo. Potlej pa hajd v gorko posteljo. Za vsako opravilo pozvoni. Zvonec pa ravno tako poje, kakor tisti pri nas (v Ž.) na sveti večer. Dijakov nas je tu sto petdeset, dvajset nas študira na duhovenstvo, drugi pa plačujejo in so večjidel vsi v Ameriki doma. Pri jedi smemo govoriti v nedeljo, v torek in četrtek, druge dni se pa bere med jedjo. To je red, v istini prav lep in prijeten, ko se ga jedenkrat navadi. Četrtek in nedeljo je prosto samo za tiste, ki se učé za duhovenstvo je šola jedno uro. Tudi Vam naznamim, da je tu samo pet latinskih šol, šeste toraj ni; to leto je za poskušnjo, če bode dijak za duhovski stan, ali ne. Drugo leto, kakor se nadejam, bode tudi še jaz na poskušnji. Tukaj potrebujejo veliko duhovnov, pa žalibog, kar je Amerikancev, noče nobeden se

odločiti za ta sveti stan. Slovencev naš je tu najmanj, jeden je že v prvem letu bogoslovja. Zdaj se bližajo veseli božični prazniki. Jaz Vam vošim, da bi jih veseli, zadovoljni in v miru Božjem preživeli! Vošim Vam veselo Novo leto, da bi bili zdravi in vedno v milosti Božji!

Novo leto — stari Bog

Naj Vas var'je vseh nadlog!

Druzega Vam sedaj nimam pisati, pa v drugo kaj več. Prosim, da mi večkrat kaj pišete. Vi ne veste, kakošno veselje je, če kdo pismo iz drage domovine dobi. Sedaj pa sklenem svoje pisanje, Vas ljube stariše prav presrečno pozdravljam, drage mi sestre pa opominjam, da rade stariše ubogajte, z materjo sv. križev pot molite in mi odpišite, ako bi ktera veselje imela za manoj priti v Ameriko. Slednjič Vas vse druge še jedenkrat prav presrečno pozdravljam in iz daljne Amerike Vam zakličem: Veselite se z mano vred, da sem prišel semkaj v samostan! Z Bogom.

Vaš hvaležni sin

L.

(Konec prih.)

štapa po vzoru zapadno-evropejskih in pa napravo vojaško-sanitetnega odbora. Kujundžiću ponujajo ministarsko stolico za nauk in prosveto, ktero pa on odločno odbija. Pravi, da se bo že v skupščini za vlado potegoval, sam pa da neče k nji pristopiti.

V nemškem cesarstvu živeti Poljaki predlagali so v nemškem državnem zboru naslednji načrt, po katerem naj se spremeni ustavna sodnijska postava sledeče: članu 1. § 186 naj se doda: V poljskih pokrajinah, ki so l. 1772 pripadle pruski kroni, je poljski jezik popolnoma enakopraven z nemškim. — Član 2. V § 187 naj se namesto prvega odstavka postavi: „Kjer se sicer obravnava s strankami nezmožnimi nemščine, naj se določi tolmač, ter naj se v dotičnem jeziku napiše postranski protokol. — Član 3. Ta postava postane veljavna od dneva svojega razglašanja. — Ali bo kedaj ta dan prišel, je pa pri trdovratnosti Nemcev zopet drugo vprašanje. Sicer pa gledé razmer med Poljaki in Nemci v nemškem cesarstvu opozorujemo na drugi uvodni članek: „Šolske razmere na pruskem Poljskem“ v 60 šte. „Slovenca“.

Peti stan v človeški družbi se sestavlja iz njenega izmečka, iz postopačev, potepuhov, tatov, roparjev in morilcev. Roparji in morilci zavzemajo v novem, petem stanu mesto, kakor so si ga v navadnem človeškem življenju plemenitaši prisvojivali. Nek Cipriani, ki je bil leta 1871 polkovnik v službi Pariške komune in ki je sedaj na Laškem zaradi zavrtnega umora na dvajset let v ječo obsojen, je pri volitvah v Forliju — mestu v Romagnii — dobil 2148 glasov, v Ankoni so mu jih dali 1080, in na Sardinskem v Jessari pa nekaj več, ko 1000. „Pol. Frag.“ omenja najnovejšo knjigo bavarskega barona Ferchenbach-Laudenbacha, ki jo je baron v tem smislu spisal. Ferchenbach piše: „Ako govorimo o petem stanju, ki se ravno sestavlja, ni to čisto nič drugega, kakor da damo že zdavno rojenemu detetu — ime! Potepuhi so si v novošegnj liberalni državi pravico „obstanka“ pridobili, tako v oziru na svoj pričetek kakor tudi gledé potrebe, da se pri življenju ohranijo. Moderni liberalizem mora potepuhe izgojevati. — Skrajni čas je prišel za postavodajalno oblast, da sebo jela z vso resnostjo s petim stanom pečati, ako ne, vzel bo tudi ta, kakor je to četrti stan storil, svoje reči sam v roke, potem pa gorje človeški družbi. Kakor ima pa vse na svetu svoje posebne stadije, ktere mora preživeti, preden da do popolnosti pride, tako se je taka prenova tudi že petega stana poprijela. Nekaj članov tega stanu že odločno po — prevratu zahteva in to so tisti, ki so se jeli z anarhisti bratiti. Gorje, ako se jim s krepko postavo ne poruje perje; ti ljudje — potomci Herostratovi — so vstani svet požgati, le da bodo obstoječi in tolikanj jim pristudeni red in človeško družbo, ktere žive videti ne morejo, pokončali. Pozor toraj!“

V Petrogradu so razpostavili sliko Sudejkinovega morilca, bivšega kapitana Degajeva po vseh hotelih in javnih prostorih poleg tiste pa obljubljenega darilo 10.000 rubljev tistemu, ki bi ga prijel in 5000 rubljev pa onemu, ki bi policiji sled za Degajevom pokazal. Sicer pa trdijo, da so Degajeva že na Nemškem prijeli, in da jim je zopet všel.

Osobe, ki so v Londonu po kolodvorih prtljago z peklenjskimi mašinami oddajale, so iz Amerike na Angleško prišle. Redarstvo se je prepričalo, da so zlodeji takoj po oddaji prtljage London na raznih straneh zapustili. Zagnali so tudi hrup, da so na Francoskem zasledili tovarno za dinamit, ki je angleške anarhiste z dinamitom preskrbovala. Angleško redarstvo pa le trdi, da so razpokljive snovi Amerikanci na Angleško dovaževali, ter jih večinoma v Southamptonu izkrcavali.

Poročali smo, da so na Francoskem v Anzinu zasledili tovarno za dinamit, ki je angleške socijaliste s to strahovito močjo preskrbovala. Da bi se ovada preiskala, sestavila se je nalašč za to preiskovalna komisija. Ko je prišlo do glasovanja se je predlog z 21 proti 12 glasovi zavrgel.

Turki so se nekotiko potolažili, odkar jim je lord Granville zatrdil, da Angleška rada pripoznava vrhovno gospodarstvo sultana nad Egiptom, ter da se želi v tem oziru z Turčijo sporazumeti. Ob enem so pa Angleži takoj dostavili, da tisti čas, v katerem se bodo dotične obravnave pričele, še le tedaj nastopi, ko bo v Egiptu zopet vse v redu in ko si bode angleška sablja zopet dostojno spoštovanje priborila. Tudi to so rekli Angleži, da sedaj še ni prišla ura, da bi Turki svoje vojake v Egipt pošiljali, in so prav v sršenov meh dregnili s to opazko, kajti Turki iz tega zopet sklepajo, da Angleži ne pripoznajo vrhovne svetovne oblasti nad Egiptom, ako sami določujejo, kdaj da naj bi Turčija svoje vojake tja pošiljala, kdaj ne. Trgovinska pogodba tudi le za korak še ni na boljem, kakor je bila takoj z začetka. Vojno ministerstvo v Carigradu je izdalo na albanske guvernerje okrožnico, v kateri strogo prepoveduje nabiranje prostovoljcev po Angležih za Egipt.

Na Angleškem ste se dve nasprotni stranki zopet drgniti jeli. Gladstone in njegovi prijatelji so teh misli, da bi polagoma Egipt spraznili, ter se nič več zanj ne pečali. Sir Charles Dilke, Chamberlain in lord Northbrook so pa ravno nasprotnega mnenja. Po mislih poslednjih mora pa Angleška na vsak način Egipt pod svoj protektorat sprejeti in to ali za vedno ali pa vsaj na določen čas, in

ravno ta stranka od dne do dne bolj silna postaja. Kaj in kakošen bo konec tega vrišča, pokazala bo bodočnost.

Iz Tonkinga brzojavil je general Millot, da se je proti Bakninhu 7. t. m. jelo prodirati. Topniško ladijo, ki se je na ogled peljala, napadli so sovražniki ter so pri tem boji Francozom dva moža ranili enega pa ubili.

Omenili smo že da so Francozi gledé zopetne vpeljave suženjske trgovine v iztočni Afriki svoje ladije križarnice pooblastili strogo na one ladije paziti, ktere bi sužje na prodaj vozile. Navadno take ladije brodarijo pod francosko zastavo. Francoski vojni parniki, ki po indiskem in atlantiškem morji križajo, dobili so strog ukaz vsako tako ladijo preiskati. Ako bi pa zadeli na ladije brez zastave, ali pa brez rednih pisem, naj z njimi naredé, kakor z roparicami.

Gordon pravi, da je položaj v zapadnem Sudanu sedaj še veliko bolj kritičen, kakor je bil poprej. V Chartumu samem, kjer si je Gordon svoj šotor postavil, je nekoliko boljše od poprej in tudi Mahdi je nekaj odjenjal, da več ne tišči naprej. Temveč pa rogovilijo in šuntajo Mahdijevi poslanci po deželi med Chartumom, Shendyjem in Berberjem, in si po mogočnosti prizadevajo ondašnje rodove s sovraštvom do Angležev napolniti.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 12. marca. (Slovstvo.) Lepo in pomenljivo delo je ravnokar zagledalo beli dan z naslovom: „Zgodovina farã Ljubljanske škofije“. Izdal A. Koblar. Prvi zvezek: Zgodovina Sorške in Preške fare. (Ponatis iz „Laib. Diöcesanblatt.“) V Ljubljani. Založnik Anton Koblar. 1884. sr. 8°. 131 str.

Kaj da se s tem namerava, posnemimo iz predgovora izdajateljevega: „Mnogokrat se je že razodevala želja, da naj kdo spiše zgodovino Ljubljanske škofije. Res lepa misel! Ali tako delo dobro spisati ni lahka stvar. Treba je za to ne le sposobnega moža — zgodovinarja, temveč tudi poprej še podrobnih preiskovanj in razprav, katerih zgodovinar potrebuje, kakor zidar kamenov pri gradnji palače. Taki kamenčki imajo biti sledeča zgodovinska opisovanja posamnih farã naše škofije. Da se prihodnjemu cerkvenemu zgodovinarju gradivo pripravi, in da se iz raznih arhivov nam v škodo ne poizgubé zgodovinska zrna, temu namenu naj služi priučujoča knjižica.

A še drug namen imamo ž njo, namreč ljudstvu vstreči. Ni je reči, ki bi bila Slovencem bolj pri sre, kakor domača cerkev, in bolj zanimiva, kakor dogodki domače fare. Nadejamo se toraj, da bodo to zgodovinsko zbirko z veseljem prejeli vsaj prebivalci tiste fare, ki je o njej popisana. Če se pa pomnožé taki opisi farã, pomnožil se bode z vsako knjižico tudi čitateljev krog.

Ta dva ozira sta vplivala na pisavo, da se ona giblje v sredi med visoko in priprosto. Beseda „župnija“ ali „župa“ nam ni hotela raz peresa, in zato smo izbrali besedo „fara“, ki je sicer tujka, a ima že nad tisoč let staro pravico v jeziku slovenskem“.

S temi nazori se sme strinjati vsak ljubitelj naše lepe vladikovine ter želeti, da bi se nazori izdajateljevi le kolikor prej mogoče oživotvorili. — Pisatelj primerno razdeli svojo tvarino, kar je za pozneje iskanje kaj prikladno v več oddelkov, v katerih obdela zadevno tvarino v soglasno celoto, in se zaradi tega njegovo delo loči od suhoparne kronike. V I. poglavji ima prav dobro, zanimivo in zanesljivo sestavljen „Prirodnoznanjski in statistični opis“ — Sorške fare. V II. se začne zgodovinsko pripovedovanje, in sicer „Fara pod Oglejskimi patrijarhi“, v III. „pod Vetrinjskim samostanom“, v IV. „pod Zatiškim samostanom“, in v V. „pod Ljubljanskimi škofi“. V VI. p. govori pisatelj o „cerkvah“, v VII. o „duhovnih pastirjih“, v VIII. o „poslopjih in dohodkih duhovnov“. Nato sledé „priloge“. Enako je sestavljen spis o „Preški fari“, ktera je bila leta 1786 od Sorške odkrojena ter samostojno vravnana, samo da onih sub. II.—V. navedenih točk ni, kakor se samo ob sebi umeje.

Ako nas je pred leti razveselila „Kronika Trnovske fare na Notranjskem“, sestavljena po gosp. Bileu, potem „Historia Cathedralis Ecclesiae Labacensis“ po dr. Thalmitscherji že pred blizo 200 leti spisana, objavljena slednjič po škofijskem listu, nas je še bolj vzradovalo to marljivo delo, ki se odlikuje po vestni porabi in zaznambi virov, kolikor jih je pristopnih pisatelju, ledino orajočemu; po

gladkem jeziku, ki bo prijetno ugajal izobraženemu, kakor bolj priprostemu; in po raznih krajepisnih in jezikoslovnih opazkah, katerih slednje, če tudi ne bodo morda vse potrdile, bodo kacemu jezikoslovcu dale priliko k novim pojasnilom. Prav primerno se nam zdi, da je g. pisatelj listine navedel v prilogi, ne pa med tekstom, ker je tako bolj vstreženo priprostemu občinstvu, ki bo čitalo to knjigo; strokovnjak pa si jih lahko za svojo porabo zadej poišče.

Ker ravno v tem desetletji veliko far naše vladikovine obhaja svojo stoletnico, bi bilo pač želeti, da bi saj dotični gg. oskrbeli kronike ter tako tudi slovstveno obhajali ta spomin.

Če pomislimo, da je naša povestnica slovenska še tako temna, in da je na pr. kranjska zgodovina Dimitz-eva nekako v tujem duhu pisana, je pač truda vredno, zbirati doneske in resnici pomagati na dan. Tako se utegne tudi protestantska doba v drugi luči pokazati, kakor pa jo zdaj večinoma opisujejo nam sovražni zgodovinarji, a časa ni zgubljovati — da se ne zgubé dokumenti.

Kar že mnoge škofije imajo (saj večinoma) na pr. Labodska: Orožnovo „Geschichte des Bisthums Lavant“, po dekanijah opisano; Goriška v „Folium“ veliko tvarine ranjcega Koeijanciča; Krška bojda v šematizmu . . . — to se je pričelo tudi pri nas, torej le pogumno na delo v slavo in korist naše škofije. Lična oblika, tisk in nizka cena, vse priporoča delo sl. občinstvu. Knjižica se dobiva pri g. založniku po 30 kr.

Od Drave, 11. marca. Na prvi letošnji božji poti k sv. Križu pri Černečah (na Koroškem) imeli smo radost opazovati, da so razne krčme tam gori točarstvo žganja že opustile, ker vsled novih naredeb in visokega daca to točarstvo „več ne nese“. Možakarji, stari častilci te gorjupe pijače so po svoji velikomišljavi razvadi nad tem tožno mrmrali, pa ložje prenaša človek tako brundanje, kakor pa počenjanje neprenosljivega besnega pijanca, ki je čestokrat potem celi vasi v nadlego. Tako je prav. Žganjepitje se naj pri nas povsem odpravi, saj ne bivamo tako daleč od vinskih goric in tudi vino za „potrebo“ pito ni preskopo. A naj bi tudi to kdo trdil, lepše je gotovo vedno, da ostanejo ljudje, če tudi pri večjih potroških, trezni nego da omoteni razsajajo, kakor neumna žival. Morda bodo potem pri pogledu na mošnjček se bolj treznosti se poprijeli in to blagostanju razvajenih nemaničev, bodisi že služabnikov ali kmetičev, ali katerih koli nižjih stanov ne bode v kvar. Saj moramo itak preživahno lahko misliti našega ljudstva oestro obsojevati; čemu bi se naj k temu še pridružila borba zoper pijančevanje?

Lesenina, edina trgovinska roba naših podravskega bregov, ima poslednji čas primerno visoko ceno; enako tudi vožnja, — ali sploh goveja živina. To je za naše razmere velika dobrot, kajti le tako je še mogoče tukaj kmetu svoje dohodke s stroški vravnati. Najbolj občutljiva, kar se te trgovine tiče, je pa rana, da imajo skoro ves ta promet, zlasti kar ga ide po železnici, ogerski židje v rokah. Niti madjarski, hrvatski ali srbski lesni trgovci niso bili toliko — trudoljubivi, da bi bili, bodisi že društveno, ali posamezno, z našimi slovenskimi gorjanci v dogovor stopili in to trgovino v lastne roke vzeli. Sedaj imamo pak vsi škodo od tega in dobiček vtakne v žep premeteni žid. Pred malo leti so sicer manjši trgovci precejšen krik zagnali proti vodstvu južne železnice, ki je veletržcem, kateri so vsaj najmanj sto vagonov lesenine na leto odposlali, že od teh celih 600 gld. odvoznine nazaj „podarila“, toda pozneje je vse potihnilo in mislim, da v korist židov. Te premetene dušice so spoznale za prospešno tudi posamezne vožne liste družih pošiljavcev skupaj ponakupiti in služili so neki pri dosegu te olajšave tako dobro, kakor njihovi lastni. Zares obžalovanja vredno pa je, da med nami Jugoslovani ne nahajamo tolikanj podvzetnega duha, da bi vsaj tako važno stvar, kakor je lesna trgovina med nami, v lastne roke vzeli, kajti pozneje, ko bi židovski kapital že neobladen postal, ne bo to lahko več mogoče. To ni dobro znamenje.

Vreme imamo jako nestanovitno. Sneg nas je zadnji teden v Pohorju močno zasipal, sedaj ga solnčna gorkota hitro odpravlja, moker veter pa z novim preti. O vsejani ozimini se ne more nič gotovega reči; pozebla menda ne bo, ker mraz letošnje zime ni zamogel razviti svoje moči, kakor navadno. Razumi pa se samo po sebi, da se nadjamo tudi

za bližajoče leto v izobilju vsega potrebnega, kar Bog daj!

Z Dunaja, 12. marca. (Izmišljen dvoboj med slovenskimi dijaki.) „N. Wr. Tagbl.“ poročal je včeraj, da je bil v soboto zvečer okoli polnoči v prostorih društva „Slovenije“ dvoboj med medicinskim vseučiliščnikom Š. in med pravnikom L., pri katerem je bil L., ki je ob enem rezervni oficir in je nasprotnika klical na dvoboj, s sabljo nevarno ranjen v desno roko. Vzrok dvoboja bil je baje prepir pri igri. Poprašal sem o tej zadevi naše vseučilišnike, pa sem zvedel, da je ta novica Dunajskega lista popolnoma izmišljena in da društveniki „Slovenije“ o kakem dvoboju nič ne vedo, ter so jako strmeli, ko so brali v „Tagbl.“ omenjeno novico. Poslali bodo menda tudi popravek listu, ki se je s tem poročilom morda le kakemu šaljivcu vsedel na limanice.

Domače novice.

(Rehabilitacija.) Bivšemu učitelju v Šiški, g. Jakobu Žebre-tu odpustil je presvitli cesar pravne nasledke kazni, ter mu je s tem podelil zopet zmoglost, da se sme za učitelja nastaviti.

(Šmarnice), imenovane „Lurški majnik in molitvenik“, imajo še v zalogi: katoliška bukvarna, g. Josip Gerber, g. Henrik Ničman v Ljubljani in založnik Franjo Marešič v Šentvidu nad Ljubljano. Knjiga, po pošti poslana, stane vsa v usnje vezana z zlato obrezo 1 gld. 30 kr., brez zlate obreze pa 1 gld. 10 kr. Kdor pri založniku samem vzame deset iztisov, dobi po vrhu steklenico lurške vode.

(Tretji dan vojaškega nabora) ni bil toliko izdaten, kakor njegova prednika. Nabrali so jih deloma iz prvega deloma iz drugega razreda — ako smo prav podučeni — 33. Jako pičlo število za toliko vpitja, priduševanja in „aufanja“. Kedor je danes na nabor došle rogovileže opazoval in njihovo krokanje poslušal, na kojega je povsod naletel, naj je že bil pri sv. Petru ali pa v Trnovem, pri sv. Jakobu ali pa na Dunajski cesti, v „Kravji dolini“ ali pa „Na lepem potu“ povsod, povsod je bilo teh nerodnežev zadosti, le ondi ne, kjer bi jih bili potrebovali — pri naborni komisiji. Dva prav srborita sta tako dolgo po Ljubljani hudiča klicala na „auf“, da sta v resnici prepozno na odborno mesto prišla. Komisija je svoje delo že zvršila in da ji „junaka“ zopet jutri ne odideta, ju je spravila do jutrajšnjega nabora — pod ključ. Koliko vpitja in tako malo sadu. Z lahko vestjo priznamo, da čim slabše blago, tim več krika. Kako mirna sta bila prva dneva, ko so bili Ljubljancani na vrsti, in kako lepo, brez vsega razvanrednega vrišča pretekli je prvi, oziroma tudi drugi dan. Danes je pa že surovina vrhovno povelje prevzela. Naj naši fantje pač nikari ne mislijo, da Bog vé kako skazujejo svoje junaštvo s svojim grdim in ostudnim pridušanjem. Ljubljana že posebno za kaj tacega ne mara in drugod pri nas pa tudi ne!

(Gregorjev dan) je letos mož! Pod Tivoli pri cvetlo je včeraj in danes toliko oznanjevalcev spomladi — pomladanskega podleska — da ga je vse pisano. Pa tudi jako živahna, če tudi mešana družba se ondi izvrstno zabava — mislimo namreč marljive čebele in pasaste čmrlje, ki so med saboj tekmovaljoč danes napravili prvi izlet v prekrasno naravo.

(„Brenclj“) izšel je letošnji 5. številki ravnokar, kakor sploh dobro osoljen in zabeljen.

(Razstava v Budapešti.) Dne 1. maja 1885 se bode odprla deželna razstava v Budapešti in bo trajala do 15. oktobra 1885. Z deželno razstavo v zvezi bo tudi mednarodna razstava, v katero se bodo sprejeli stroji in orodje za malo obrtnijo, kmetijski stroji novejšje sostave in važnejše patentirane iznajdbe. Ta del razstave vodi poseben odbor. Obsegala bo ta mednarodna razstava: Stroje, ktere goni plin, voda, par, elektriciteta itd. Stroje in orodje za: mizarje, strugarje, tesarje, kolarje, sodarje, kopitarje, izdelovalce lesenih stvari, kovače, ključarje, orožarje, nožarje, kositarje, srebrnarje, zlatarje, zlatoklepe, dragotinarje (juvelirje), urarje, mehanikarje, strojarje, rokovičarje, sedlarje, mošnjarje, čevljarje, klobučarje, vrvarje, kertačarje, lončarje, kostne strugarje, kamnoseke, glavničarje, gumbarje, mlinarje, peke, tiskarje, litografe, fotografe, bukvozeve itd. Odbor bode skrbel, da bodo razstavljavci znižane cene na železnica do bili. — Oglasila sprejema deželna komisija v Budapešti do zadnjega aprila 1884. Oglasnice se dobé

pri tej komisiji, preskrbi jih pa tudi trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani, ktera tudi natančneje razjasnila o tej razstavi daje.

(V Bohinjski Srednji vasi) bodo imeli gg. lacaristi ponovljenje sv. misijona od 29. marca do 7. aprila t. l.

Razne reči.

— „Deutscher Hausschatz“. Obseg ravnokar na svitlo prišlega osmega zvezka zabavnega lista „Deutscher Hausschatz“ je sledeči: Text: Alle Schuld rächt sich auf Erden. Roman von Walther von der Wied (Forts.). — Bewährte Hausmittel. Mitgeteilt durch L. von Pröpper. Das Pröpper'sche Augenwasser. Gichtbalsam. — Bilder aus Spanien. Die ehemalige Moschee in Cordoba (Schluss). — Die Pflanzenwelt des Friedhofes. — Der amerikanische Löwe. — Jakob Steiner und die Steinergeigen. Von Bruder Norbert. — Im Tagebuch der Jugendzeit. Gedicht von Bruder Norbert. — Professor Dr. Christoph Bernhard Schlüter †. — Aus meiner Soldatenzeit. Musketier Selzer im Krämerladen. Von J. T. Kujawa. — Die Arlbergbahn. — Skizzen aus London. Die englische Zwingburg. Tower genannt. Von Dr. A. Heine. — Die neue Eisenbahnbrücke über den Niagara in Nordamerika. — Louis Veuillot's letzter Wille. Nach dem Francösischen. Gedicht von Franz von Seeburg. — Allerlei. — Illustrationen: Junge Panther, von Hauskatzen aufgezogen, im zoologischen Garten zu Düsseldorf. Nach dem Leben gezeichnet von L. Böckmann. — Ein Paar Feinschmecker. Gemalt von J. Prölss. — Schattenbilder aus Schwaben: Bei Nacht und Nebel. Aus Villingen und Umgebung. — Bilder von der Arlbergbahn: Landech. Arlberggtunnel. Westseite. Langen. Der Tunnel-eingang bei St. Anton. Ostseite. Wiesberg. Die neue Eisenbahnbrücke über den Niagara in Nordamerika. — Mexikanische Indianer im Hinterhalte. Nach dem Gemälde von K. Gilissen. — Naročnje se še vedno lahko na celi letnik v „Katoliški bukvarni“.

— Veliki človekoljub Peabody je daroval pred 10 leti 500.000 liber šterlingov (5 milijonov goldinarjev) z namenom, da bi se s tem denarjem stavile in vzdrževale hiše za revne delavce v Londonu. Oskrbništvo tega ogromnega premoženja dalo je račun za 9. leto, iz kterega se razvidi, da mu je bilo preteklo leto 25.252 liber na razpolaganje in da se je zakladni fond po obrestih do 31. januarja 1883 zvišal za celih 329.863 liber. Razni dobrotniki so pa prideli k glavnici še 361.333 liber, tako, da znaša vse premoženje 1.089.883 liber šterlingov (okoli 11 milijonov goldinarjev). S tem denarjem so lanko leto sozidali v raznih Londonskih predmestjih 33 hiš s 1878 stanovanji; 11 hiš s 514 stanovanji pa še ni popolnoma dodelanih. V celem so s pomočjo omenjene glavnice do minulega leta postavili 4359 hiš s 9693 stanovanji V vseh teh poslopih stanuje 18.009 oseb. Stanovnine plača vsakdo 2 do 3 šilinge (50 kr.) na teden za eno sobo in kuhinjo.

Telegrami.

Dunaj, 13. marca. Vlada je predložila načrt postave, v katerem pogojema dovoljuje zgradbo lokalnih železnic. Po govoru poročevalca o proračunu sklenila je zbornica z veliko večino podati se v podrobno obravnavo gledé proračuna.

Dunaj, 13. marca. Šenkova obravnava se je ob 1/2 10. uri dopoldne pričela po berilu zatožbe.

Dunaj, 12. marca. Naučni minister predložil je načrt o bodočem poduku krščanskega nauka na javnih ljudstvenih in srednjih šolah kakor tudi na učiteljskih.

Pariz, 12. marca. Grof Pariški je prejel mnogo častitek gledé nameravanega mu hudo-delstva.

Kristijanija, 12. marca. Kralj je določil, da mora državni minister Selmer iz držav-nega odbora izstopiti. Ob enem mu je po-delil v znak svoje zadovoljnosti Serafinov red.

Washington, 13. marca. Generalni zastopnik je po prošnji Arthurovi razposlal okrožnico vsem okrožnim zastopnikom, da se morajo strogo držati dotičnih plovbenih do-ločil, da se ne bodo vkrcavala pošiljanja, ki služijo fenirjem za doprinašanje hudodelstev in ako bi zasačili prestopnike, naj jih oestro kaznujejo.

Suakim, 13. marca. Angleška pehota in topništvo prepodili so upornike iz trdnjav,

Umrli so:

12. marca. Frane Brezovnik, kmetovalec, zdaj kaznjeneo, 45 let, ulice na Grad št. 12, kron. tuberkuloza.

V bolnišnici:

10. marca. Frane Lavrič, kajzarjev sin, 6 let, oslabiljenje moči.

Tuji.

11. marca.

Pri **Maliči**: Morie Windt, tovarnar, iz Prage. — Ed. Zerkovitz in Karl Fernau, kupea, z Dunaja. — Morie Morawetz, kupč. potovalec, z Dunaja. — Milan Salmhofer, nadzornik bank, z Dunaja. — Julij Felle, kupč. potovalec, iz Gradea. — Biehler, kupec, iz Budapešte. — A. Fuchs, zasebnik, z Gorenjskega.

Pri **Stonu**: David Taub, kupec, iz Klausenburga. — Dr. Brodi, s soprogo, iz Reke. — Töpfer in Petsche, kupea, iz Linea. — Mihael Rakoše, župnik, iz Buče. — F. Mlekš, kupec, iz Stare Materije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Frane Rošger, kletar, iz Maribora. — Vincencij Seč, posestnik, iz Vidma.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Antonija Prebil, zasebnica, iz Celja.

Eksekutivne dražbe.

21. marca. 1. e. dzb. pos. Jožef Spetič iz Neverka št. 11, 2190 gl. Postojna. — 1. e. dzb. pos. France Stradja iz Neverka, 380 gl. Postojna. — 1. e. dzb. pos. Janaz Požar iz Goč št. 66. Vipava. — 1. e. dzb. pos. Martin Albreht iz Orehka, 341 gl. 50 kr. Postojna.

22. marca. 3. e. dzb. pos. Janez Usnik iz Dalšake št. 3. Lašice. — 1. e. dzb. pos. Tomaž Sidoven iz Slatne, 1824 gl. 50 kr. Radovljica.

Dunajska borza.

12. marca.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 75 kr.
Sreberna	80 „ 85 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 25 „
Ogerska zlata renta 6%	122 „ 15 „
„ 4%	91 „ 50 „
„ papirna renta 5%	88 „ 40 „
Kreditne akcije	160 gld. 323 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 117 „ — „
„ avstr.-ogerske banke	846 „ — „
„ Länderbanke	111 „ 30 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	609 „ — „
„ državne železnice	316 „ 80 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	237 „ — „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123 „ 75 „
„ 1860	500 „ 136 „ 20 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 170 „ — „
„ 1864	50 „ 170 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 174 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	106 „ 65 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „
London	121 „ 55 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 70 „
Francoski napoleonid.	9 „ 62 „
Nemške marke	59 „ 25 „

Jakob Burger,

concesioniran zidarski mojster,

v Šiški št. 29,

se priporoča za napravo stavbenih načrtov (planov) in proračunov, prejema in izpeljuje povsod vsaktera zidarska dela po mogoče nizkih cenah. (2)

JURIJ S PUŠO.

Časopis za šalo in satiro.

„Jurij s pušo“ bode naslov novemu humorističnemu časopisu, kteri bode, začeni s 1. aprilom t. l. izhajal v Trstu po dvakrat na mesec ter prinašal obilo zanimivega berila in v vsaki številki nekaj lepih slik. „Jurij s pušo“, narodnjak z dušo in telom, bode najcenejši slovenski časopis te vrste; „Jurij s pušo“ velja za celo tekoče leto samo 2 gld., za pol leta pa 1 gld. Naročnina naj se pošilja podpisanemu upravnistvu, ktero pozivlje slovensko občinstvo k obili naročbi.

Vredništvo in upravnistvo

(3)

„Jurija s pušo“

v Trstu, Via Solitario, št. 17.